

STORTINGET

Innst. 234 L

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

Prop. 72 L (2019–2020)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Endringer i sosialtjenesteloven, folketrygdloven og trygderettsloven (oppfølging av anmodningsvedtak og andre endringer som følge av covid-19 mv.)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Innledning

I proposisjonen fremmes forslag om endringer i:

- lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven),
- lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven),
- lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten (trygderettsloven).

På grunn av tidsperspektivet har det ikke vært praktisk mulig å sende forslagene på alminnelig høring. Imidlertid vil utkast til forskrifter med hjemmel i de to foreslåtte lovendringene i sosialtjenesteloven og folketrygdloven bli sendt på høring.

Når det gjelder merknader til bestemmelsene er de nærmer redegjort for i proposisjonens kapittel 6.

Sosialtjenesteloven

Sosialtjenesteloven § 51 a foreslås endret slik at forskriftshjemmelen utvides. Det foreslås å kunne fastsette midlertidig forskrift om unntak fra aktivitetsplikt for økonomisk stønad. For kvalifiseringsprogram og -stønad foreslås det å kunne gjøre unntak fra bestemmelse-

ne i loven, herunder å kunne forlenge perioden. Forslaget er en oppfølging av to vedtak fattet av Stortinget 16. mars 2020. I tillegg foreslås det en adgang til å kunne gjøre unntak fra sosialtjenesteloven § 26 dersom det skulle bli en stor andel saker der kommunen må søke refusjon fra staten etter denne bestemmelsen.

Folketrygdloven

Folketrygdloven § 25-16 foreslås endret slik at forskriftshjemmelen utvides til å kunne gi regler om automatisk saksbehandling, viderebehandling av personopplysninger til analyse og innsikt og adgang til midlertidig å kunne laste ned kopi av basen med a-ordningsinntekter fra Skatteetaten (inntektskomponenten). Forslaget om utvidelse er basert på en svært stor økning i saksinngangen i Arbeids- og velferdsetaten som følge av covid-19-pandemien, og tiltakene er nødvendige for å sikre berørte personer ytelser til livsopphold.

Trygderettsloven

Trygderettsloven § 13 foreslås endret for å kunne sende oversendelsesbrevet elektronisk i stedet for ved rekommandert sending.

1.2 Komiteens behandling

Som ledd i komiteens behandling av lovproposisjonen oversendte Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti spørsmål til Arbeids- og sosialdepartementet. Spørsmålene samt statsrådets svar følger som vedlegg til innstillingen.

1.3 Komiteens innledende merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Elise Bjørnebekk-Waagen, Lise

Christoffersen, Arild Grande og fungerende leder Rigmor Aasrud, fra Høyre, Margret Hagerup, Heidi Nordby Lunde og Kristian Tonning Riise, fra Fremskrittspartiet, Bjørnar Laabak og Gisle Meininger Saudland, fra Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, fra Sosialistisk Venstreparti, Eirik Faret Sakariassen, og fra Kristelig Folkeparti, Torill Selsvold Nyborg, viser til Prop. 72 L (2019–2020) Endringer i sosialtjenesteloven, folketrygdloven og trygderettsloven (oppfølging av anmodningsvedtak og andre endringer som følge av covid-19 mv.), der regjeringen foreslår endringer i tre lover – lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven), lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) og lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten (trygderettsloven).

Under henvisning til den ekstraordinære situasjonen som følge av covid-19-pandemien slutter komiteen seg til de forslagene som fremmes i proposisjonen, som dels er en oppfølging av vedtak i Stortinget fra 16. mars 2020 og dels er begrunnet i behovet for automatiske, raske og ubyråkratiske beslutninger når det gjelder unntak fra aktivitetskrav og forlengelse av vedtak for stønadsmottakere etter lov om sosiale tjenester, behovet for å sikre berørte personer inntektssikring etter folketrygdloven, samt enklere prosedyrer for saksforberedelse til Trygderetten.

Komiteen viser til at lovforslagene ikke har vært på alminnelig høring, da dette på grunn av tidsperspektivet ikke har vært praktisk mulig. Komiteen har ingen merknader til det, men merker seg at departementet vil sende utkast til forskrifter med hjemmel i de to foreslåtte lovendringene i sosialtjenesteloven og folketrygdloven på høring.

Komiteen viser videre til den ekstraordinære innsatsen ansatte i helsevesenet, i øvrige omsorgs- og velferdsetater lokalt og nasjonalt og i barnehager og skoler nå yter. Komiteen ønsker å berømme alle dem både i offentlig og privat sektor som nå gjennom sin arbeidsinnsats bidrar til fellesskapet.

2. Endringer i sosialtjenesteloven

2.1 Bakgrunn

Stortinget fattet følgende vedtak i forbindelse med behandlingen av Prop. 53 LS (2019–2020), jf. Innst. 198 L (2019–2020):

Vedtak nr. 399, 16. mars 2020

«Stortinget ber regjeringen stille aktivitetskrav i sosiale ytelser i bero inntil videre.»

Vedtak nr. 400, 16. mars 2020

«Stortinget ber regjeringen sørge for at tidsavgrensede ytelser, som arbeidsavklaringspenger, får forlenget perioden sin slik at manglende avklaring nå ikke fører til at kvoten på tre år avkortes for mottakerne. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingene skjer så raskt Nav får på plass en teknisk løsning.»

Arbeids- og sosialdepartementet fastsatte 20. mars 2020 forskrifter som fulgte opp lovvedtak 53 (2019–2020) om endringer i folketrygdloven, jf. midlertidig forskrift 20. mars 2020 nr. 368 om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19-pandemien. I lys av vedtak 399 ble det presisert i forskriften at ytelser fra folketrygdloven skal kunne utbetales uten hensyn til krav til medvirkning og aktivitet mv. som ikke kan gjennomføres som følge av generelle eller individuelle restriksjoner grunnet covid-19. I lys av vedtak 400 ble det regulert at stønadsperiodene for arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven § 11-12 (maksimal stønadsperiode på tre år – fire år hvis ytelsen er innvilget før 2018 – og unntakene på inntil to år) forlenges med seks måneder.

Det vises til proposisjonens kapittel 2.1 der gjeldende rett er nærmere redegjort for.

2.2 Departementets vurderinger og forslag

Stortinget har ikke presisert nærmere hva som menes med «sosiale ytelser» etter vedtak 399, eller hvilke tidsavgrensede ytelser som faller inn under vedtak 400 i tillegg til arbeidsavklaringspenger.

Det kan i nåværende situasjon være svært vanskelig eller umulig å gjennomføre avtalt aktivitet for rett til økonomisk stønad eller som avtalt i kvalifiseringsprogrammet. Det legges til grunn at Stortinget gjennom de to anmodningsvedtakene også ønsket å ivareta dem som mottar økonomisk stønad og deltakere i kvalifiseringsprogrammet.

Gjennom behandlingen av Innst. 198 L (2019–2020), jf. Prop. 53 LS (2019–2020), er det inntatt en ny lovbestemmelse i sosialtjenesteloven, § 51 a Forskrifter om unntak ved allmennfarlig smittsom sykdom mv. Det foreslås at forskriftshjemmelen utvides for å kunne gi nødvendige, midlertidige unntak fra bestemmelser om vilkår for tildeling av økonomisk stønad. Videre foreslås det å utvide hjemmelen for å kunne gi tilsvarende unntak fra bestemmelser i kvalifiseringsprogrammet. Det skal i midlertidig forskrift blant annet kunne gis regler om permisjon med rett til løpende kvalifiseringsstønad, så lenge deltakelse i program ikke er mulig som følge av utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom. Dette vil avlaste arbeids- og velferdsforvaltningen i behandling av søknader om økonomisk stønad.

Inntil den nye forskriftshjemmelen er på plass, er det gitt en egen bestemmelse i forskriften om kvalifiseringsprogram og -stønad, jf. ny § 17 a. Denne skal sikre at dersom deltakelse i program ikke kan gjennomføres som følge av covid-19-pandemien, verken reduseres eller faller stønaden bort, og at denne typen fravær ikke skal telle med i programmets varighet. Det er ikke ideelt å gi slike særregler som følge av covid-19-pandemien i den generelle forskriften, men denne bestemmelsen vil oppheves umiddelbart dersom den «skreddersydde» hjemmelen for dette formålet som foreslås her kommer på plass.

Grunnet covid-19-pandemien kan det i tillegg være behov for å vurdere alternative modeller for refusjon etter sosialtjenesteloven § 26. En del personer mottar økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven i tiden de venter på folketrygdytelsen. Det er ikke rimelig at en person mottar to ytelser som skal dekke det samme inntektstapet. Kommunene kan på denne bakgrunn søke refusjon fra staten etter sosialtjenesteloven § 26. Denne prosessen er imidlertid administrativt krevende for både kommunene og Arbeids- og velferdsetaten som på grunn av situasjonen allerede har kapasitetsutfordringer. Dersom det blir stor pågang av søknader som faller innunder denne kategorien, vil det være nødvendig å ha en hjemmel klar slik at en omgående kan gjøre unntak fra bestemmelsen og vurdere andre mulige ordninger for refusjon til kommunene. Ved et eventuelt unntak fra bestemmelsen, skal det fortsatt legges til grunn at en person ikke skal kunne motta to ytelser som skal dekke det samme inntektstapet.

Det vises til lovforslaget, sosialtjenesteloven § 51 a.

2.3 Komiteens merknader

2.3.1 Generelle merknader til sosialtjenesteloven

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Prop. 72 L (2019–2020), som er regjeringens oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak nr. 399 og nr. 400 av 16. mars 2020. Flertallet mener regjeringens forslag ivaretar intensjonene i vedtakenes ordlyd.

Flertallet viser først til vedtak nr. 399 (2019–2020) hvor «Stortinget ber regjeringen om å stille aktivitetskrav i sosiale ytelser i bero inntil videre».

Flertallet viser deretter til vedtak nr. 400 (2019–2020) hvor «Stortinget ber regjeringen sørge for at tidsavgrensede ytelser, som arbeidsavklaringspenger, får forlenget perioden sin slik at manglende avklaring nå ikke fører til at kvoten på tre år avkortes for mottakerne. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingsene skjer så raskt Nav får på plass en teknisk løsning.»

Flertallet viser til at regjeringen i lys av vedtakene ved forskrift fastslo at ytelser etter folketrygdloven kunne utbetales uten hensyn til medvirkning og aktivi-

tet som ikke kunne gjennomføres på grunn av covid-19-pandemien. Videre ble maksimal stønadsperiode for arbeidsavklaringspenger forlenget med seks måneder.

Flertallet viser videre til at regjeringen i proposisjonen foreslår nye forskriftshjemler i sosialtjenesteloven for deretter å kunne unnta aktivitetskravene for både mottakere av økonomisk stønad og deltakere i kvalifiseringsprogrammet. Det er fornuftig at det også samtidig skal gis regler om permisjon med rett til løpende kvalifiseringsstønad uten at deltakeren mister rett til oppfølging gjennom deltakelse i program.

Flertallet understreker at det ut over disse tiltakene sikres at deltakere i kvalifiseringsprogram ikke mister ytelsen, inntil forskriftshjemmelen er på plass.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at overgangsstønad skal sikre inntekt til foreldre som er alene med omsorgen for barn, opptil tre år til sammen. Stønadsperioden er nærmere fastsatt i en tidsbegrenset periode, fordelt over et bestemt antall måneder.

Disse medlemmer viser videre til kravet om yrkesrettet aktivitet for å motta overgangsstønad dersom barnet det mottas overgangsstønad for, er over ett år. En rekke mottakere av overgangsstønad oppfyller kravet til yrkesaktivitet ved å være i arbeid, ved å være registrert som reell arbeidssøker hos Nav og motta dagpenger, ved å være under utdanning eller ved å etablere egen virksomhet. Inntektssituasjonen til mottakerne av overgangsstønad er på grunn av dette svært ulik. For noen mottakere er ikke inntektssituasjonen eller utsiktene til arbeid eller aktivitet forandret av covid-19-pandemien. Endringer i perioden for å motta overgangsstønad bør derfor utredes nærmere før det eventuelt avsluttes å utvide stønadsperioden.

Disse medlemmer legger til grunn at regjeringen vil vurdere å forlenge stønadsperioden for mottakere av overgangsstønad og holde Stortinget løpende oppdatert om utviklingen. Stortinget gjorde ved behandlingen av Prop. 67 S (2019–2020), jf. Innst. 216 S (2019–2020) følgende vedtak, nr. 452:

«Stortinget ber regjeringen om å komme tilbake med en vurdering av ytterligere forbedringer i inntektssikringsordningene senest i revidert nasjonalbudsjett 2020.»

Disse medlemmer mener det ikke er grunnlag for en endring av stønadsperioden for overgangsstønad, uten utredning, på det nåværende tidspunkt.

2.3.2 *Utvivelse av unntakshjemmelen i § 51 a i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen*

Komiteen viser til sosialtjenesteloven § 51 a, tilføyd ved lov 27. mars 2020 nr. 10, som gir hjemmel til midlertidige bestemmelser om økonomisk stønad til selvstendig næringsdrivende og frilansere, uten hensyn til økonomisk behovsprøving etter § 18.

Komiteen viser til at regjeringen i Prop. 72 L (2019–2020) foreslår at denne bestemmelsen utvides til å kunne fastsette midlertidig forskrift om unntak fra aktivitetsplikt for økonomisk stønad (lovens §§ 20 og 20 a) og bestemmelsene om kvalifiseringsprogram og -stønad (§§ 29–40), herunder å kunne forlenge perioden. Komiteen slutter seg til regjeringens forslag og viser i den forbindelse til at forslaget er en oppfølging av vedtak fattet i Stortinget 16. mars 2020.

Komiteen viser til andre grupper som nå står uten inntekt, for eksempel personer som er i karantene etter folketrygdloven § 11-31 om arbeidsavklaringspenger uten å være ferdig avklart til arbeid eller trygd, personer som har søknad om ulike folketrygdytelse/klager på avslag om ytelse i det ordinære Nav-systemet, og som nå ifølge regjeringen (jf. proposisjonen side 7) må påregne lang tid før søknaden/klagen kan behandles, og personer som nå ikke får nødvendig oppfølging og behandling. Det vises i den forbindelse til Skype-møte mellom Arbeids- og sosialdepartementet og Stortingets finanskomité og arbeids- og sosialkomité torsdag 2. april 2020, der det ble informert om at det foreløpig ikke er iverksatt tiltak for automatisk og rask saksbehandling for andre grupper enn dem som søker dagpenger (under permittering), og ekstraordinære tiltak for selvstendige og frilansere. Et annet eksempel på personer som står uten dekning, er kadetter som er satt i land på grunn av pandemien, og som står utenfor eksisterende inntektssikringsordninger. Komiteen understreker i denne forbindelse viktigheten av sosial rettferdighet i de ekstraordinære og midlertidige bestemmelsene om inntektssikring.

Komiteen viser til statsrådens svarbrev av 5. april 2020, der det vises til at forslaget om å gi adgang til å forskriftsfeste automatisering av saksbehandlingen etter folketrygdloven er særlig aktuelt for de ytelsene som er under et stort press som følge av covid-19-pandemien, og hvor regelverket er egnet for dette. Per i dag er det, ifølge statsrådens svarbrev, i hovedsak krav om sykepenger og omsorgspenger og kompensasjonsordningene for permitterte og selvstendig næringsdrivende som er aktuelle for slik automatisert saksbehandling. Statsråden viser videre til at det er utarbeidet en veileder for forenklet saksbehandling av søknader om økonomisk stønad innenfor gjeldende regelverk. Veilederen antas å både forenkle og effektivisere saksbehandlingen samt utvide det skjønnsmessige handlingsrommet for tilde-

ling av økonomisk stønad i forbindelse med covid-19-pandemien.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser videre til at statsråden i sitt svarbrev viser til at regelverk med stor grad av skjønn ikke er særlig egnet for helautomatisering, og at det derfor følger at økonomisk sosialhjelp ikke er egnet for omfattende digitalisering. I tillegg viser statsråden til at det kreves gode tekniske løsninger som muliggjør automatisering av saksbehandlingen, noe mange kommuner foreløpig ikke har. Flertallet påpeker at stor grad av adgang til å utvise skjønn også i større grad kan åpne for forenklet saksbehandling.

Flertallet viser til at det uansett kan være behov for å vurdere ekstraordinære tiltak for andre personer som står helt uten inntekt, ut over dem som måtte falle inn under reglene for sykepenger, omsorgspenger, permitterte og selvstendig næringsdrivende. Flertallet merker seg at det er igangsatt et arbeid for å digitalisere søknader om sosialhjelp. Flertallet viser videre til at selv om søknad om sosialhjelp normalt er underlagt stor grad av skjønn, bør det likevel vurderes om de som står helt uten inntekt, herunder i påvente av ytelse fra folketrygden, likevel kan tilstå sosialhjelp etter forenklet saksbehandling.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen så snart som mulig og på egnet måte komme tilbake til Stortinget med en vurdering av behovet for å utvide sosialtjenesteloven § 51 a til å omfatte alle som nå står helt uten inntekt, uten hensyn til økonomisk behovsprøving etter § 18.»

«Stortinget ber regjeringen vurdere om det er behov for fullmakt til forenklet saksbehandling etter sosialtjenesteloven etter hvert som kommunene tar i bruk digitale løsninger for søknad om sosialhjelp.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser videre til tilbakemeldinger gjennom media fra Frelsesarmeen og andre som til vanlig organiserer matutdeling, om økt pågang, samtidig som tendenser til hamstring gjør at butikkene har mindre mat til overs til slike formål. Disse medlemmer mener derfor at det i dagens situasjon er viktig at sosialhjelp, unntaksvis, etter en forenklet behandling også kan gis i form av rekvisisjoner for å sikre innkjøp av blant annet mat og medisiner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at Stortinget ved behandling av Prop. 53 LS (2019–2020), jf. Innst. 198 L (2019–2020) vedtok å innfø-

re et unntak fra behovsprøving av økonomisk stønad for frilansere og selvstendig næringsdrivende i sosialtjenesteloven § 51 a. Unntaket var begrunnet med at frilansere og selvstendig næringsdrivende skulle ha rett til kompensasjon fra en ny ordning i folketrygden, jf. Stortingets vedtak nr. 395 i forbindelse med Prop. 53 LS (2019–2020). Det var ventet at den nye ordningen i folketrygden ville ta noe tid å etablere. Ut over dette hadde en rekke frilansere og selvstendig næringsdrivende allerede før vedtaket opplevd vesentlig inntektsbortfall. Gruppen har heller ikke krav på kompensasjon før 17. dag etter inntektsbortfallet.

På grunn av de nevnte forholdene ble frilansere og selvstendig næringsdrivende gitt et særskilt unntak fra behovsprøvingen i sosialtjenesteloven § 18 for mottak av økonomisk stønad. Intensjonen var ikke å fjerne kravet om behovsprøving for økonomisk stønad for alle grupper. Disse medlemmer mener derfor at det i utgangspunktet ikke er grunnlag for å unnta flere grupper fra ordinær saksbehandling av økonomisk stønad. Disse medlemmer legger til grunn at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte dersom det er behov for å utvide unntaket fra behovsprøving i sosialtjenesteloven § 51 a til flere grupper.

Disse medlemmer viser til at regjeringen i alle tilfeller skal se helhetlig på ytterligere forbedringer i inntektssikringsordningene, senest i revidert nasjonalbudsjett 2020, jf. Stortingets vedtak nr. 452 (2019–2020).

Disse medlemmer viser videre til statsrådens svarbrev til Arbeiderpartiet av 5. april 2020 (vedlagt).

Disse medlemmer understreker at det ikke er faglig grunnlag for å gjennomføre en omfattende helautomatisering av søknader om økonomisk sosialhjelp, lik søknader for ytelser etter folketrygdloven. Dette skyldes delvis at regelverket knyttet til økonomisk sosialhjelp inneholder stor grad av skjønnsutøvelse fra forvaltningens side. I tillegg er det nødvendig med tekniske løsninger som gjør det mulig med forenklet og automatisert saksbehandling. Ettersom disse kriteriene vanskelig kan sies å være oppfylt, mener disse medlemmer det ikke er naturlig å be om vurdering av forenklet behandling av søknader om økonomisk sosialhjelp nå.

Disse medlemmer vil påpeke at det vil kunne ta forholdsvis lang tid å få på plass forenklet behandling og automatisering av søknader om økonomisk sosialhjelp. Det er ønskelig at regjeringen og statsforvaltningen heller prioriterer tiltak som kan gi rask effekt og hjelpe flest mulig, raskest mulig.

Disse medlemmer viser til at det nå jobbes iherdig i KS og Arbeids- og velferdsdirektoratet med å få etablert muligheter for å søke om økonomisk sosialhjelp på nett i alle kommuner. Denne muligheten vil heve kvaliteten på søknadene og åpne for å hente inn informasjon fra andre offentlige registre. Disse medlemmer legger til grunn at denne effektiviseringen av

saksbehandlingen vil redusere saksbehandlingstiden og gjøre søknadsprosessen mer brukervennlig. Det er derfor god grunn til å forvente at tiltaket vil avhjelpe utfordringen med lang saksbehandlingstid.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti understreker at utfordringene Nav står overfor, er massive og krever ekstraordinære tiltak.

Disse medlemmer mener det er viktig og riktig med effektiv og rask saksbehandling av søknader i Nav fremover. En del ytelser vil det være riktig å behandle på bakgrunn av standardisert informasjon om den enkelte søker. Men andre ytelser og ordninger vil vanskelig kunne behandles godt nok uten at en saksbehandling vurderer den enkeltes sak konkret i dialog med den som søker om ytelsen. Sosialhjelp er en yttelse som i stor grad krever skjønn. Disse medlemmer mener likevel omstendighetene krever at det gis fullmakt til forenklet saksbehandling også av sosialhjelp. Til tross for den krevede tiden Nav står overfor, er det viktig at de som søker om ytelser, får sin søknad behandlet på en tilstrekkelig god og individuell måte. En helautomatisert beregning av sosialhjelp vil imidlertid kunne virke mot sin hensikt ved at menneskers behov ikke blir fanget opp. Når det gjelder utmåling av sosialhjelp, er det viktig at veiledende satser overholdes som et minimumsnivå hvis det gjøres en forenklet behandling.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser videre til regjeringens omtale av forlengelse av perioden for tidsavgrensede ytelser i Prop. 67 S (2019–2020):

«Aktivitetskrav for sosiale ytelser stilles i bero inntil videre, blant annet fordi det kan være vanskelig å gjennomføre aktiviteter i den nåværende situasjonen. Mottakere av tidsavgrensede ytelser, som arbeidsavklaringspenger, får forlenget perioden slik at manglende avklaring nå ikke fører til at stønadsperioden avkortes for mottakerne.»

Flertallet viser også til at Stortinget fattet vedtak nr. 400 den 16. mars 2020:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at tidsavgrensede ytelser, som arbeidsavklaringspenger, får forlenget perioden sin slik at manglende avklaring nå ikke fører til at kvoten på tre år avkortes for mottakerne. Dette er en midlertidig ordning inntil videre. Endringen trer i kraft umiddelbart og utbetalingsene skjer så raskt Nav får på plass en teknisk løsning.»

Flertallet vil peke på at det er helt avgjørende at alle som mottar tidsbegrensede ytelser fra Nav, får forlenget den ordinære stønadsperioden. Det er ikke tilstrekkelig at aktivitetskravene stilles i bero. Folk må få mulighet til å kvalifisere seg og delta i nødvendig utdan-

ning, arbeidstrening og andre tiltak som bedrer deres muligheter på arbeidsmarkedet.

Flertallet viser til at overgangsstønad er en slik tidsavgrenset ytelse med aktivitetskrav. Det er derfor svært viktig at mottakere av denne ytelsen også får klargjort at de får forlengelse av ytelsen i perioden der aktivitet utgår.

Komiteen viser til følgende utdrag av komitémerknad om Nav i Innst. 197 S (2019–2020), jf. Prop. 52 S (2019–2020):

«De ansatte i Nav tilhører den førstelinja i velferds-samfunnet vårt som nå har et svært viktig ansvar for å holde samfunnet i gang. Komiteen viser til at alle virkemidler som er nødvendige for at de ansatte skal få muligheter til å utføre sitt arbeid, nå må tas i bruk. Nødvendige midler må stilles til rådighet for at datasystemene skal kunne fungere, det må gis anledning til å hente inn tilgjengelig ekstra arbeidskraft (jf. helsevesenet), alle løpende ytelser forlenges inntil videre, og de ansatte må gis rom for å utvise skjønn når det gjelder ytelser til personer som har søknader til behandling, herunder legge beslutningsmyndighet til førstelinja for å unngå omstendelig og unødig tidkrevende saksbehandling. Komiteen viser til at sosialhjelp etter sosialtjenesteloven i kommunene må kunne ytes på en forenklet måte i akutte tilfeller der søknad om trygdeytelser er til behandling. Komiteen mener at den kommunale og den statlige delen av Nav må få adgang til å utvise nødvendig skjønn.»

Komiteen tok på denne bakgrunn i telefonmøte med statsråd Torbjørn Røe Isaksen torsdag 2. april opp at førstelinjen i Nav må gis tilbake myndighet til å avgjøre alle midlertidige ytelser for slik å effektivisere etaten og frigjøre saksbehandlerkapasitet fra spesialenheter. Komiteen ble overrasket over å høre at Nav ikke allerede hadde iverksatt dette som ledd i å frigjøre saksbehandlingsskapasitet. Komiteen vil understreke viktigheten av at Nav følger opp Stortingets vilje.

2.3.3 Unntak fra § 26 i lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Komiteen viser til regjeringens forslag om adgang til å kunne gjøre unntak fra sosialtjenesteloven § 26 om refusjon i ytelser fra folketrygden dersom det skulle bli en stor andel saker der kommunen må søke refusjon fra staten etter denne bestemmelsen. Komiteen viser til at refusjonsordningen mellom offentlige instanser er en ressurskrevende prosedyre, som nå bør nedprioriteres til fordel for å sette alle ressurser inn på saksbehandling av søknader om inntektssikring for dem som er rammet av covid-19-pandemien. Komiteen er enig i den prioriteringen og gir sin tilslutning til regjeringens forslag. Komiteen forutsetter at forslaget kun gjelder en midlertidig bestemmelse om å utsette, men ikke oppheve, refusjon fra stat til kommune. Komiteen forutsetter at refusjonsoppgjøret gjennomføres

så snart som mulig. Komiteen merker seg at regjeringen vil vurdere andre mulige ordninger for refusjon til kommunene dersom den nye unntakshjemmelen blir tatt i bruk.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, forutsetter at én slik ordning om nødvendig kan være et foreløpig summarisk oppgjør i forbindelse med revidert budsjett 2020.

Komiteen har merket seg at unntakshjemmelen ikke innebærer en fravikelse av prinsippet om at ingen skal kunne motta to ytelser som skal dekke samme inntektstap.

3. Endringer i folketrygdloven

3.1 Bakgrunn

Virkningene av covid-19-pandemien og tiltakene som er iverksatt for å hindre spredning, har medført en umiddelbar krise i arbeidsmarkedet. Fra 12. mars til 29. mars 2020 har Arbeids- og velferdsetaten mottatt 306 400 søknader om dagpenger. Fra 8. mars til 29. mars 2020 har Arbeids- og velferdsetaten registrert 30 200 sykmeldinger som følge av en covid-19-diagnose (påvist eller mistanke om smitte).

Den store saksinngangen vil ikke kunne håndteres tilfredsstillende gjennom oppbemanning alene. Det er anslått at det vil ta mange måneder å behandle krav om livsoppholdsytelser som følge av covid-19-pandemien selv om Arbeids- og velferdsetaten nå oppbemannes.

3.2 Departementets vurderinger og forslag

Med bakgrunn i det enorme og økende presset på Arbeids- og velferdsetatens saksbehandlere og de digitale tjenestene gis det hjemmel til å fastsette forskrift om midlertidig rettslig grunnlag til følgende:

- Viderebehandling av personopplysninger til analyse og innsikt.
- Adgang til bruk av personopplysninger ved utvikling og test av IT-systemer i unntakstilfeller.
- Automatisk saksbehandling.
- Midlertidig å kunne laste ned kopi av hele basen med a-ordningsinntekter fra Skatteetaten (inntektskomponenten).

Disse tiltakene skal kun gjelde for en begrenset periode, men det er grunn til å tro at det vil være behov for dem i de nærmeste månedene for å kunne håndtere den svært krevende situasjonen etaten nå står i.

Folketrygdloven fikk ved lov 20. mars 2020 nr. 7 en egen bestemmelse i § 25-16 som gir hjemmel til å fastsette særskilte regler i forskrift på bakgrunn av allmennfarlig smittsom sykdom – nettopp en slik situasjon som

covid-19-pandemien. Det foreslås at de nye forskriftshjemlene tas inn i denne bestemmelsen.

3.2.1 Viderebehandling av personopplysninger

Det foreslås en ny bestemmelse som gir anledning til å gi Arbeids- og velferdsetaten adgang til å bruke personopplysninger, herunder særlige kategorier personopplysninger, i forbindelse med analyser for å få innsikt, kunnskap og erfaringer om forvaltningen innenfor de berørte tjeneste- eller ytelsesområdene. Adgangen er begrenset til tilfeller hvor det er umulig eller uforholdsmessig krevende å bruke anonyme opplysninger. Den rokker således ikke ved det prinsipielle utgangspunktet om at Arbeids- og velferdsetaten skal sikre at opplysningene ikke skal identifisere enkeltpersoner i større utstrekning eller i lengre tid enn nødvendig for å oppfylle formålet med behandlingen av personopplysninger.

Det er behov for at slik hjemmel foreligger snarest mulig. Om slik hjemmel ikke kommer på plass, vil det gå utover både kvalitet og svartid på de berørte tjeneste- eller ytelsesområdene som er omfattet av tiltak i forbindelse med covid-19-pandemien.

3.2.2 Adgang til bruk av personopplysninger ved utvikling og test av IT-systemer i unntakstilfeller

Det foreslås en midlertidig hjemmel som åpner for å bruke produksjonsdata til testformål der hvor det ikke er mulig å bruke syntetiske testdata. Dette omfatter også adgang til å behandle særlige kategorier av personopplysninger etter personvernforordningen artikkel 9, når dette er nødvendig.

Unntakshjemmelen er en viktig forutsetning for at Arbeids- og velferdsetaten skal få utviklet, testet og raskt få iverksatt de regelendringer som er vedtatt og vil vedtas av Stortinget og regjeringen som følge av virusutbruddet.

Bestemmelsen foreslås kun å gjelde i kriseperioder og vil gi Arbeids- og velferdsetaten et lovlig rettsgrunnlag i unntakstilfeller til å kunne teste på personopplysninger fra produksjon.

Adgangen til å bruke allerede innhentede personopplysninger gjelder bare hvor det vil være umulig eller uforholdsmessig vanskelig å bruke syntetiske testdata.

Arbeids- og velferdsetaten skal ivareta alle krav til personvern og særlig påse at prinsipper om dataminimering og formålsbestemthet er oppfylt. Det skal utarbeides tilpassede retningslinjer med tiltak for å sikre at personvern og sikkerhet også ivaretas ved slik bruk av personopplysninger fra produksjon til utvikling og test.

Det er behov for at en slik hjemmel foreligger snarest mulig. Om slik hjemmel ikke kommer på plass, vil det kunne gå utover kvalitet i løsninger og fremdrift med sikte på å etablere løsninger for tjeneste- eller

ytelsesområdene som er særlig berørt i forbindelse med covid-19-pandemien.

3.2.3 Helautomatisert saksbehandling

Med den økte inngangen av saker til Arbeids- og velferdsetaten som følge av covid-19, er automatisering av saksbehandlingen et helt nødvendig tiltak for at etaten skal kunne yte rett ytelse til rett tid i tiden som kommer.

Det foreslås derfor at det gis adgang til at det fattes avgjørelser som utelukkende er basert på automatisert behandling av personopplysninger. Den automatiserte avgjørelsen kan være både enkeltvedtak og andre beslutninger som «i betydelig grad påvirker» enkeltpersoner og kan både omfatte vedtak om innvilgelse og vedtak om avslag på krav om ytelse.

Personvernforordningen artikkel 22 gir særskilte regler for behandling av personopplysninger ved helautomatiserte avgjørelser. Den enkelte har i utgangspunktet rett til ikke å være gjenstand for avgjørelser som utelukkende baserer seg på automatisert saksbehandling og som har rettsvirkning for eller på tilsvarende måte som i betydelig grad påvirker vedkommende, med mindre en av unntaksbestemmelsene kommer til anvendelse, jf. artikkel 22 nr. 1 og 2.

Etter artikkel 22 nr. 2 bokstav b kan det gjøres unntak fra artikkel 22 nr. 1 dersom avgjørelsen er tillatt i henhold til medlemsstatenes nasjonale rett som den behandlingsansvarlige er underlagt, såfremt det er fastsatt «egnete tiltak for å verne den registrertes rettigheter, friheter og berettigede interesser».

Det foreslås at det gis hjemmel til å gi forskrift om midlertidig å tillate at det fattes avgjørelser som utelukkende er basert på automatisert behandling av personopplysninger. Den automatiserte avgjørelsen kan være både enkeltvedtak og andre beslutninger som «i betydelig grad påvirker» noen. Behandlingen må i alle tilfeller sikre partens krav til forsvarlig saksbehandling og være forenlig med retten til vern av personopplysninger. Det foreslås videre at særlige kategorier av personopplysninger etter personvernforordningen artikkel 9 nr. 1, som blant annet helseopplysninger, kan inngå i avgjørelsen. Automatiserte avgjørelser kan etter forordningen ikke bygge på særlige kategorier av personopplysninger med mindre behandlingen er nødvendig av hensyn til «viktige allmenne interesser» etter artikkel 9 nr. 2 bokstav g, jf. artikkel 22 nr. 4, og det er innført egnete og særlige tiltak for å verne den registrertes grunnleggende rettigheter, friheter og berettigede interesser.

Det legges til grunn at effektiv saksbehandling i Arbeids- og velferdsetaten omfattes av «viktige allmenne interesser».

3.2.4 *Kopi av inntektskomponenten i a-ordningen*

Ved behandling av søknader om dagpenger, sykepenger og omsorgspenger er Arbeids- og velferdsetaten avhengig av inntektsopplysninger innhentet fra Skatteetaten (a-ordningen) via inntektskomponenten. Etaten opplever som følge av virusutbruddet en stor økning i antall søknader og påfølgende oppslag mot Skatteetatens tjeneste og inntektskomponenten. Dette øker risikoen for at Skatteetatens tjeneste ikke tåler den økte belastningen.

Det er derfor behov for at det gis adgang til at Arbeids- og velferdsetaten kan laste ned en fullstendig kopi av alle inntektsopplysninger om alle inntektsmottakere fra a-ordningen (inntektskomponenten). Arbeids- og velferdsetaten har etter a-opplysningsloven § 8 første ledd tilgang til opplysningene i registeret i forbindelse med forvaltning og beregning av ytelser etter folketrygdloven. Tilgangen er begrenset til opplysninger som organet har hjemmel i lov til å innhente, jf. fjerde ledd.

Folketrygdloven § 21-4, jf. § 25-10, hjemler innhenting av blant annet inntektsopplysninger for å kontrollere om vilkårene for en yttelse er oppfylt. Bestemmelsen forutsetter således at det må foreligge et konkret krav om en yttelse før opplysninger kan innhentes. Slik nedlasting innebærer at det lastes ned opplysninger om flere personer enn dem som på nedlastings tidspunktet har fremmet en søknad om de aktuelle ytelsene. Dette utfordrer blant annet dataminimeringsprinsippet. Departementet har likevel kommet til at dette er et nødvendig tiltak. Hensikten med lovforslaget er å sikre rettidig utbetaling på mest mulig effektiv måte i en tid med betydelig økning i antall søknader på nevnte stønadsområder. Opplysningene fra en slik kopi skal imidlertid kun brukes dersom det ikke er mulig å innhente opplysningene fra a-ordningen direkte og skal kun benyttes til å fastsette riktig yttelse. Det skal ikke benyttes andre opplysninger enn det som normalt innhentes i forbindelse med saksbehandling av en søknad.

Behovet for slik nedlasting gjelder så lenge Arbeids- og velferdsetaten har uvanlig høy saksinngang og saksbehandlingstid av krav etter folketrygdloven relatert til covid-19-pandemien. For å sikre at kopien inneholder oppdaterte opplysninger som etaten kan gjøre nytte av, må det hentes daglige oppdateringer siden inntektsopplysninger er i stadig endring. Tidligere innhentede kopier slettes fortløpende.

Arbeids- og velferdsetaten er avhengig av å få dette på plass så raskt som mulig slik at det ikke er tekniske utfordringer som hindrer snarlig utbetaling til alle dem som har fremmet søknader om inntektssikring.

3.3 Forslag

Det foreslås at det gis hjemmel i folketrygdloven § 25-16 til å gi forskrift som gir midlertidig hjemmel for viderebehandling av personopplysninger til analyse og innsikt, adgang til bruk av personopplysninger ved utvikling og test av IT-systemer, helautomatisk saksbehandling og til å kunne laste ned kopi av basen med a-ordningsinntekter fra Skatteetaten (inntektskomponenten). Dette foreslås inntatt i nytt tredje ledd til bestemmelsen. Det foreslås, på linje med bestemmelsen i andre ledd, at departementet gis hjemmel til å fastsette forskriften.

Det vises til lovforslaget, folketrygdloven § 25-16.

3.4 Komiteens merknader

Komiteen viser til regjeringens forslag i Prop. 72 L (2019–2020) om endringer i folketrygdloven § 25-16 Forskrifter ved allmennfarlig smittsom sykdom, som ble tilføyd ved lov 27. mars 2020 nr. 7, og der forskriftshjemmelen nå foreslås utvidet til å kunne gi regler om automatisk saksbehandling og viderebehandling av personopplysninger til analyse og å kunne gi adgang til midlertidig å kunne laste ned kopi av basen med a-ordningsinntekter fra Skatteetaten (inntektskomponenten). Komiteen viser videre til at forslagene er begrunnet i en svært stor økning i saksinngangen i Arbeids- og velferdsetaten som følge av den umiddelbare krisen i arbeidsmarkedet på grunn av covid-19-pandemien og tiltakene for å hindre spredning. Det vises i den forbindelse til at det på under en måned er mottatt nesten 307 000 søknader om dagpenger og over 30 000 sykmeldinger som følge av en påvist eller en mistanke om covid-19-diagnose. Komiteen viser også til at de nye hjemlene er forutsatt å være midlertidige, men at det samtidig vil være behov for dem i de nærmeste månedene for å kunne håndtere den svært krevende situasjonen Arbeids- og velferdsetaten nå står i.

Komiteen viser til regjeringens understreking av at de nye hjemlene skal praktiseres med vekt på å innføre «egnete tiltak for å verne den registrertes rettigheter, friheter og berettigede interesser».

Komiteen har videre merket seg at det vil ta mange måneder å behandle krav om livsoppholdsytelser som følge av pandemien, og at de foreslåtte tiltakene anses nødvendige for å sikre berørte personers ytelser til livsopphold.

Komiteen gir på denne bakgrunn sin tilslutning til regjeringens forslag.

Komiteen viser til lovforslaget i Prop. 72 L (2019–2020) om endringer i folketrygdloven. Bestemmelsen skal gi adgang til en forskrift om midlertidig viderebehandling av personopplysninger til analyse og innsikt. Det skal åpnes for bruk av personopplysninger ved utvikling og test av IT-systemer i unntakstilfeller. Saksbehandlingen skal kunne automatiseres. Og det skal gis

adgang til midlertidig å laste ned kopi av hele basen med a-ordningsinntekter fra Skatteetaten.

Komiteen understreker at det er avgjørende å sikre personvernet i forbindelse med håndteringen av personopplysningene og dataene i saken. Videre legges det til grunn at Arbeids- og velferdsetaten etterlever kravene i personopplysningsloven og følger opp dette tett. Det forventes også at etaten gjør fortløpende vurderinger av personvernet på områder som er særlig utsatt som følge av covid-19-pandemien.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at Stortinget ved behandlingen av Prop. 53 LS (2019–2020), jf. lovvedtak 53 (2019–2020), allerede har vedtatt en ny forskriftshjemmel i folketrygdloven som blant annet gir grunnlag for å utvide folketrygdens ansvar for å utbetale ytelser etter folketrygdloven, gitt covid-19-pandemien vi står i. Bestemmelsen i folketrygdloven § 25-16 åpner for at sykepengeperioden kan forlenges ved forskrift.

Disse medlemmer viser til at det før utbruddet av covid-19-pandemien ikke var uvanlig at mottakere av sykepenger som ventet helsehjelp, benyttet seg av maksimal periode for sykepenger. Det vil være vanskelig å differensiere mellom mottakere som kunne fått helsehjelp og vært tilbake i arbeid innen utgangen av sykepengeperioden grunnet pandemien, og hvilke mottakere som ikke ville vært det.

Disse medlemmer mener det er nødvendig å se folketrygdens helserelaterte ytelser i sammenheng, og vil derfor påpeke at en rekke av sykepengemottakerne vil kvalifisere til å motta arbeidsavklaringspenger.

Disse medlemmer legger til grunn at regjeringen fortløpende vil vurdere behovet for endringer i sykepengeordningen og holde Stortinget løpende oppdatert om utviklingen. Stortinget vedtok følgende ved behandlingen av Prop. 67 S (2019–2020), jf. Innst. 216 S (2019–2020), vedtak nr. 452:

«Stortinget ber regjeringen om å komme tilbake med en vurdering av ytterligere forbedringer i inntektssikringsordningene senest i revidert nasjonalbudsjett 2020.»

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, mener det derfor ikke er grunnlag for en ensidig endring av sykepengeperioden, uten utredning, på det nåværende tidspunkt.

Flertallet viser videre til bankenes nedsettelse av boliglånsrentene. Flertallet peker på at statsbankenes kunder over tid også vil få redusert sine rentekostnader, selv om tidsforløpet blir noe annerledes. Dette gjelder også for boliglånsordningen i Statens pensjonskasse (SPK). Dette henger sammen med modellen for bereg-

ningen av basisrenten og normrenten for beskatning av rimelige lån hos arbeidsgiver og hvordan denne påvirker renten for kundene i SPKs boliglånsordning. Der som rentenedsettelse i statsbankene fremskyndes, vil dette ha begrenset betydning for likviditeten til personer som opplever inntektsbortfall. Det er derfor ikke et målrettet tiltak mot denne gruppen.

Flertallet legger til grunn at regjeringen løpende vil vurdere en forskrift om fastsettelse av nytt rentenivå for kunder i boliglånsordningen i SPK.

Komiteen viser til den store saksinngangen til Arbeids- og velferdsetaten og behovet for å sikre berørte personer ytelser til livsopphold. Det vises i den forbindelse til allerede vedtatte midlertidige bestemmelser om unntak fra lov om permittering, folketrygdens bestemmelser om dagpenger og tiltak for å sikre inntekt for selvstendig næringsdrivende og frilansere og til forslagene i Prop. 72 L (2019–2020), som komiteen støtter.

Komiteen viser også til Prop. 70 LS (2019–2020), jf. Innst. 232 L (2019–2020), som Stortinget behandler parallelt med Prop. 72 L (2019–2020), og der regjeringen blant annet har fremmet forslag til lov om midlertidig tilskuddsordning for bedrifter med stort omsetningsfall.

Komiteen viser til de ekstraordinære krisetiltakene som Stortinget så langt har vedtatt i forbindelse med covid-19-pandemien. Komiteen viser i den forbindelse til disse partiers begrunnelse for å bidra til å sikre bred enighet i Stortinget for de ulike tiltakene – begrense smitte, sørge for inntektssikring for ulike grupper i en kritisk periode, bevare arbeidsplasser og sist, men ikke minst, at tiltakene skal ha en profil som sikrer sosial rettferdighet. Det vises til at tiltakene, i tråd med dette, først og fremst har handlet om å begrense smittespredning og sikre at helsevesenet har god nok kapasitet til å håndtere situasjonen. Disse tiltakene har vært omfattende og medført at mange, både arbeidstakere, studenter, lærere, små og store selvstendig næringsdrivende og frilansere brått har mistet all eller store deler av sin inntekt, samtidig som de faste utgiftene består. For komiteen har det vært viktig å bidra til at et samlet storting stiller opp med inntektssikring for dem som nå står på bar bakke eller i en svært vanskelig situasjon. Det vises i den forbindelse blant annet til de midlertidige forbedringene som er vedtatt i regelverket for permitteringer og dagpenger, samt hjemler for automatisk saksbehandling av søknader om dagpenger, og forlengelse av løpende ytelser i Nav. Komiteen viser til også til krisepakke for bedrifter som har måttet stenge ned eller opplevd at bunnen brått har falt ut av det markedet de til vanlig opererer i, og som behandles i Stortingets finanskomité, parallelt med behandlingen av Prop. 72 L (2019–2020) (jf. Prop. 73 S (2019–2020), jf. Innst. 233 S

(2019–2020), og Prop. 70 LS (2019–2020), jf. Innst. 232 L (2019–2020)).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser imidlertid til at det fortsatt er personer som ikke er omfattet av allerede vedtatte og foreslåtte tiltak for inntektssikring. Disse medlemmer viser i den forbindelse til brevet fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe av 4. april 2020 (vedlagt) og ovennevnte møte 2. april 2020 mellom departementet og Stortingets finanskomité og arbeids- og sosialkomité. Disse medlemmer viser videre til statsrådets svarbrev av 5. april 2020, der det vises til at departementets vurdering er at det foreløpig ikke grunnlag for å gjøre endringer i sykelønnsordningen som følge av covid-19-pandemien, men at regjeringen følger utviklingen nøye og vil komme tilbake til Stortinget dersom situasjonen skulle tilsi det. Det vises i den forbindelse til at Stortinget i tilknytning til behandlingen av Prop. 67 S (2019–2020) fattet følgende vedtak:

«Stortinget ber regjeringen om å komme tilbake med en vurdering av ytterligere forbedringer i inntektssikringsordningene senest i revidert nasjonalbudsjett 2020».

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn spesielt vise til behovet for å se nærmere på situasjonen for følgende grupper:

- Permitterte ansatte som tar annet midlertidig arbeid, frivillig eller etter beordring, og som taper inntekt og inntektsgrunnlag for fremtidige ytelser etter folketrygdloven, herunder også personer med uføretrygd.
- Behovet for automatisk behandling av søknader/klager fra personer som ikke er omfattet av den etablerte ordningen for dagpenger, herunder personer som har vært eller er i karantene etter folketrygdloven § 11-31 om arbeidsavklaringspenger.
- Forlengelse av arbeidsavklaringspenger tilstått etter folketrygdloven §§ 11-17 og 11-18.
- Behovet for at enslige forsørgere med overgangsstønad får rask beskjed om at de vil omfattes av forlengelse av perioden for tidsavgrensede ytelser (jf. Prop. 67 S (2019–2020)).
- Uføre med gradert uføretrygd som permitteres fra, eller mister vikar- eller tilkallingsoppdrag i mindre stillingsbrøker.
- EØS-borgere som på grunn av reiserestriksjoner er avskåret fra å søke dagpenger, som de ved opphold i Norge ville hatt krav på.
- Muligheten for å innlemme ansatte i fiskeindustrien uten rett til ordinære dagpenger under permittering, i de nye reglene for lønn og dagpenger under permittering.

- Forhindre permitteringer som følge av at offentlige myndigheter setter inn annet personell for å hindre smittespredning, og som overtar ordinære oppgaver fra ansatte i de virksomhetene som til vanlig utfører oppgavene.
- Tiltak for å forhindre unødig permittering av ansatte i kulturinstitusjoner som mottar 50 pst. eller mer i offentlig støtte.
- Vurdere tilpasninger i forskrift om endring i forskrift 15. mars 2020 nr. 293 om bortvisning mv. av utlendinger uten oppholdstillatelse i riket av hensyn til folkehelsen, for å forhindre forskjellsbehandling mellom utsendte arbeidstakere og arbeidstakere som er tilbudt fast jobb i Norge.
- Vurdere om det er andre bransjer enn landbruk, gartneri, skogbruk, fiske, fiskeindustri, matindustri og petroleumsnæring som bør omfattes av revidert rundskriv G07-2020 om utenlandsk arbeidskraft i samfunnskritiske næringer.
- Situasjonen for ilandsatte kadetter som ikke er omfattet av noen former for inntektssikring.

Disse medlemmer viser til at det også kan finnes andre grupper som risikerer å falle utenfor, og forventer at regjeringen hele tiden vurderer behovet for nye midlertidige tiltak for inntektssikring. Disse medlemmer viser i den forbindelse til statsrådets svarbrev av 5. april 2020 (vedlagt), der det påpekes at det i forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 72 L (2019–2020) ikke har vært kapasitet i departementet til å besvare spørsmål som ikke direkte er tatt opp i proposisjonen, men at svar vil komme på et senere tidspunkt.

Disse medlemmer har stor forståelse for det arbeidspresset det for tiden er i Arbeids- og sosialdepartementet, og vil vurdere videre oppfølging av de spørsmålene som reises, når svar foreligger. Disse medlemmer viser i den forbindelse også til brev fra arbeids- og sosialministeren til Stortingets finanskomité av 20. mars 2020 om fare for kollaps/utsettelser av saksbehandlingen i Nav på grunn av stort arbeidspress. Disse medlemmer vil uttrykke forståelse for dette og understreker viktigheten av at regjeringen gir Nav tilgang til de ressursene de trenger for å håndtere situasjonen

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til regjeringens forslag i Prop. 72 L (2019–2020) om hjemmel til å forlenge sykepengeperioden for personer med covid-19-diagnose/mistanke om slik diagnose og støtter dette. Flertallet viser imidlertid til at mange syke og sykmeldte nå får nødvendig oppfølging i Arbeids- og velferdsetaten og behandling i helsevesenet satt på vent.

Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett fremme forslag om utvidet rett til sykepenger for personer som nå har fått nødvendig oppfølging i Nav og behandling i helsevesenet satt på vent, uavhengig av diagnose.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Stortingets anmodning til banker og finansieringsselskaper om generell senkning av boliglånsrenten. Disse medlemmer viser videre til at KLP på eget initiativ har senket boliglånsrenten i to omganger og innført spesielle tiltak for personer som på grunn av covid-19-pandemien nå sitter med to boliger. Det vises til at Statens pensjonskasse ikke har samme handlingsrom som KLP til å sette boliglånsrenten ned eller ivareta dem som nå ikke får solgt tidligere bolig og blir sittende med to boliglån.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere en midlertidig unntaksbestemmelse som gir Statens pensjonskasse fullmakt til å sette ned boliglånsrenten og innføre tiltak for personer som nå sitter med to boliglån.»

4. Endringer i trygderettsloven

4.1 Innledning og bakgrunn

Anke til Trygderetten fremsettes for ankemotparten, som forbereder ankesaken, jf. trygderettsloven § 13. Ankemotparten utarbeider et oversendelsesbrev som sendes rekommandert til den ankende part. Kravet til rekommandert brev følger av en henvisning til trygderettsloven § 31 første ledd første punktum i trygderettsloven § 13 femte ledd. Kravet ble opprettholdt ved lovrevisjonen i 2016, jf. Prop. 139 L (2014–2015) punkt 11.2.4, der notoritetshensynet er fremhevet. En større grad av sikkerhet for at den ankende part har kunnet gjøre seg kjent med oversendelsesbrevet vil redusere risikoen for unødvendige begjæringer om gjenopptak av ankesaken.

4.2 Departementets vurdering og forslag

Ved lovendring 19. desember 2017 nr. 113 med ikrafttredelse fra 1. januar 2018, ble det tatt inn et tredje punktum i trygderettsloven § 31 første ledd, der det ble gitt hjemmel for Trygderetten til å sende meldinger elektronisk, jf. Prop. 7 L (2017–2018) punkt 3.4. Ved en inkurie ble henvisningsbestemmelsen i trygderettsloven § 13 femte ledd oversett. Det var ingen grunn til å opprettholde et krav til rekommandert sending av Arbeids- og velferdsetatens oversendelsesbrev der en digi-

tal løsning gir minst like god sikkerhet for at den ankende part kan gjøre seg kjent med oversendelsesbrevet og dessuten at tidspunktet for mottak av meldingen enkelt vil kunne dokumenteres. Det foreslås derfor å ta inn en henvisning også til § 31 første ledd tredje punktum i § 13 femte ledd. Trygderettsloven § 31 første ledd andre punktum gjelder meldinger der notoritetshensynet er mindre fremtredende. En henvisning til hele første ledd vil derfor kunne føre til uklarheter.

Elektronisk melding kan ikke gjennomføres overfor den som har reservert seg mot dette eller av andre grunner ikke har tilgang til digital postkasse. Den som ikke kan få oversendelsesbrevet via en betryggende digital løsning, vil som tidligere motta oversendelsesbrevet rekommandert.

Trygderettsloven § 31 andre ledd har en bestemmelse om at meldingen anses mottatt to uker etter innlevering til postoperatør. Det foreslås å ta inn en henvisning til denne bestemmelsen i § 13 femte ledd, noe som vil lette fristberegningen i de tilfeller oversendelsesbrevet blir sendt rekommandert.

Det vises til lovforslaget, trygderettsloven § 13.

4.3 Komiteens merknader

Komiteen viser til regjeringens forslag om å endre trygderettsloven § 13, der ankemotparten i forberedelse av ankesaken gis mulighet til å kunne sende oversendelsesbrevet til Trygderetten og ankepartene elektronisk i stedet for ved rekommandert sending.

Komiteen ser behovet for permanent hjemmel for forenklet saksbehandling i klagesaker til Trygderetten og gir sin tilslutning til regjeringens forslag, under forutsetning av at saksdokumenter fortsatt sendes rekommandert til klager som ikke har adgang til digitalt mottak av oversendelsesbrev. Komiteen forutsetter at Nav som saksforberedende instans og Trygderetten som behandlende instans forsikrer seg om at klager har mottatt nødvendige dokumenter, enten elektronisk eller ved rekommandert sending.

5. Ikrafttredelse. Økonomiske og administrative konsekvenser

5.1 Innledning

Hovedforslagene i proposisjonen her gjelder til dels oppfølging av to vedtak fattet av Stortinget 16. mars 2020, og dels endringer for at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne klare å ta unna den store saksmengden og håndtere regelverksendringene som følge av covid-19-pandemien. Trygderettens utsendelse av rekommanderte sendinger og mottakers henting av disse, gir utfordringer under den pågående pandemien. Det foreslås at endringene trer i kraft straks, men med virkning fra 16. mars 2020, dvs. fra samme dag som Stortinget vedtok den første tiltakspakken.

Sosialtjenesteloven

Endringene i sosialtjenesteloven § 51 a, jf. kapittel 2, vil i seg selv ikke ha økonomiske eller administrative konsekvenser. Forskrifter som gis med hjemmel i denne bestemmelsen vil imidlertid kunne ha økonomiske konsekvenser for kommunen.

Forlengelse av kvalifiseringsprogrammet og/eller permisjon med løpende stønad vil gi økte utgifter for kommunene til kvalifiseringsstønad. På den andre siden vil trolig færre personer begynne på kvalifiseringsprogrammet i denne perioden. Videre antas det at unntak fra aktivitetskravene etter sosialtjenesteloven §§ 20 og 20 a vil kunne gi noe økte utgifter for kommunene til økonomisk stønad. Disse utgiftene vil avhenge av hvordan den midlertidige forskriften med utgangspunkt i denne hjemmelen utformes, og hvor lenge den kommer til anvendelse.

Eventuelle reduserte administrative kostnader som følge av unntak fra aktivitetskravene vil også avhenge av utformingen av den midlertidige forskriften og hvor lenge den kommer til anvendelse. Ved et eventuelt midlertidig unntak fra bestemmelsene i sosialtjenesteloven § 26 vurderes andre mulige ordninger for refusjon til kommunene.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med anslag for merutgiftene av de midlertidige endringene i lov om sosiale tjenester i Arbeids- og velferdsforvaltningen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2020.

Folketrygdloven

Endringen av forskriftshjemmelen i folketrygdloven § 25-16 vil i seg selv ikke ha økonomiske konsekvenser på stønadsbudsjettet. Det legges til rette for en mer effektiv håndtering av sakene, noe som vil gi klare administrative besparelser. Det presiseres at selv om tiltakene gir administrative besparelser, er det samlede trykket på Arbeids- og velferdsetaten langt høyere enn i en normalsituasjon.

Trygderettsloven

Forslaget til endring av trygderettsloven § 13 vil gi begrensede økonomiske innsparinger i form av porto-utgifter ved rekommanderte sendinger, anslagsvis på 0,5 mill. kroner årlig. Forslaget vil medføre forenklinger og kreve mindre personalressurser.

5.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen merknader.

6. Komiteens avsluttende merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til at det er kommet flere eksempler på arbeidskriminalitet i kjølvannet av

covid-19-pandemien i Norge. Blant annet gjelder det misbruk av permitteringsreglene, som er alvorlig for den enkelte arbeidstaker og for samfunnet. Skjerpede straffetiltak kan være ett av flere tiltak for å møte disse utfordringene.

Flertallet vil imidlertid understreke at det er grunn til å tro at kriminalitet nå tiltar og endrer seg på flere områder, og mener det krever en helhetlig tilnærming i vurderingen av skjerpede straffetiltak. Flertallet viser til nylig utgitt rapport fra Europol: *Pandemic profiteering: How criminals exploit the Covid-19 crisis*, som viser at mange land i EU rapporterer om økt kriminalitet på en rekke områder. Blant annet cyberkriminalitet, gjennom et økt antall ID-tyverier, digitale innbrudd i bedrifter og helseinstitusjoner, virus, falske fakturaer og overgrep mot barn. Det er videre rapportert om et betydelig økt omfang av svindelforsøk ved at det markedsføres og selges varer som enten ikke finnes eller ikke er lovlige, både til privatpersoner og bedrifter. Særlig synes det å gjelde medisinsk utstyr som munnbind, desinfeksjonsmidler og annet, som mange nå forsøker å skaffe seg i frykt for å bli smittet. Rapporten peker videre på uro for at menneskesmugling og menneskehandel skal tilta i skyggen av covid-19-pandemien. Eventuelle skjerpede straffetiltak må etter flertallets syn derfor ses i sammenheng, og samlet.

Arbeidskriminaliteten vi nå ser, krever målrettede ressurser og virkemidler. Sentrene mot arbeidslivskriminalitet og Nav Kontroll har en viktig rolle i dette arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti ser med bekymring på opplysninger som viser at taushetsplikt for relevante registerdata både i og mellom etater som kan avdekke eksempelvis misbruk av permitteringsordningene, er et problem. Det kan for eksempel gjelde opplysninger om hvilke selskaper som har meldt inn permitteringer, hvem dette gjelder og liknende. Disse medlemmer viser til at slike hindre kan motvirke målrettede tilsyn og kontroll.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener regjeringen snarest må foreslå endringer slik at taushetsplikt for relevante registerdata både i og mellom etater oppheves, slik eksempelvis misbruk av permitteringsordningene lettere kan avdekkes.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til opplysninger fra blant annet Fair Play Bygg Oslo, Uropatruljen og Arbeidstilsynet, som tyder på at useriøse og kriminelle arbeidsgivere forsøker å utnytte den ekstraordinære covid-19-pandemien og de midlertidige forbedringene i regelverket, som skal gi berørte perso-

ner og bedrifter nødvendig inntektssikring i en vanskelig periode for alle. Disse medlemmer mener at det bør reageres kraftig på en slik kynisk utnyttelse av fellesskapets midler.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for et robust kontrollregime for å fange opp useriøse og kriminelle arbeidsgivere som misbruker de nye reglene, blant annet for permittering, samt vurdere behovet for skjerpede sanksjoner i form av økt strafferamme, utvidete muligheter for bøtelegging og inndragning av urettmessig for tjeneste i denne typen saker.»

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener konsekvensene av covid-19-pandemien kommer til å vare lenger enn Stortinget så langt har forutsatt. Folkehelseinstituttets melding per nå er at vi må leve med tiltak i 18 måneder fremover, det vil si langt ut på høsten 2021.

Det vil ta lang tid før folks forbruksmønstre kommer i et mer normalt gjenge. Dette medlem mener Stortinget videre må ta inn over seg at en svært høy andel av økt konsum de siste årene har vært lånefinansiert. En rekke bedrifter og arbeidsplasser er derfor meget sårbare. Gjeldsnivået til europeiske land og husholdninger er også langt høyere nå sammenlignet med situasjonen rett etter finanskrisen. Vi står med andre ord i en situasjon som vil kunne kjennetegnes ved før og etter covid-19-pandemien. De tiltakene som vi legger til rette for i dag, må derfor gi oss tid til å omstille norsk nærings- og arbeidsliv. Det er meget viktig at produksjonsvirksomhet av varer og tjenester som er grunnleggende for nasjonalstaten Norge, blir videreført. Videre må de midlertidige tiltakene sikre rettferdighet mellom ulike sosiale lag i befolkningen, fordele byrder mellom bedrifter, selvstendige næringsdrivende og ansatte, samt konsekvent bygge på at alle gjør sin plikt og krever sin rett.

Dette medlem mener vi allerede nå må rette oppmerksomheten mot en omstilling som opprettholder og skaper ny aktivitet i Norge. Dette må ha høyeste prioritet og gjelder alt fra leverandørindustrien i olje- og gasssektoren, fiske, fiskeforedling, skogbruk, treforedling, nydyrking, matforsyning, helsevesen og IT-ingeniører til varehandel. Generelt må man ta lærdom av behovet for større nasjonal produksjon og bedre nasjonal beredskap.

Dette medlem mener dagpenger ved permittering og ledighet må forlenges slik at dagpenger i første omgang kan gis ut 2020, samt at satsene beholdes.

Dette medlem mener videre at det i hver enkelt kommune må organiseres en arbeidsformidling hvor både formidling, praktisk arbeidsskolering og arbeidsutdanning inngår. Dette må skje i den enkelte kommune i samarbeid med det statlige Nav, kommunestyret, fylkeskommunen og arbeids- og næringslivets parter, samt frivillige organisasjoner. Med det enorme arbeidspresset som Nav nå har, vil det være helt avgjørende raskest mulig å få i gang en slik innsats i hver enkelt kommune, rett og slett for å gjøre en kvalitativ, god jobb der man ser mulighetene og behovene ut fra det lokale arbeids- og næringslivet sitt ståsted.

Dette medlem vil understreke at det er svært viktig å opprettholde prinsippet om at man enten mottar dagpenger eller har inntektsbringende arbeid. Der ved skal inntektsgivende arbeid under permittering meldes inn og gi avkortning av dagpenger time for time. Dersom unntak fra dette prinsippet innføres, hindrer vi nødvendig omstilling. Det blir også umulig å kontrollere når man ikke har rett til dagpenger, samt at det hverken er rettferdig eller mulig å avgrense en slik kombinasjon til enkelte lavbetalte næringer og yrker.

7. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen vurdere en midlertidig unntaksbestemmelse som gir Statens pensjonskasse fullmakt til å sette ned boliglånsrenten og innføre tiltak for personer som nå sitter med to boliglån.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sørge for et robust kontrollregime for å fange opp useriøse og kriminelle arbeidsgivere som misbruker de nye reglene, blant annet for permittering, samt vurdere behovet for skjerpede sanksjoner i form av økt strafferamme, utvidete muligheter for bøtelegging og inndragning av urettmessig for tjeneste i denne typen saker.

8. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding A fremmes av en samlet komité. Komiteens tilråding B fremmes av komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

V e d t a k

A.

v e d t a k t i l l o v

om endringer i sosialtjenesteloven, folketrygdloven og trygderettsloven (oppfølging av anmodningsvedtak og andre endringer som følge av covid-19 mv.)

I

I lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten skal § 13 femte ledd lyde:

Bestemmelsene i § 31 første ledd første og tredje punktum og § 31 andre ledd gjelder tilsvarende for meldinger til den ankende part etter andre ledd.

II

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 25-16 tredje og nytt fjerde ledd skal lyde:

På tilsvarende vilkår som nevnt i første ledd kan departementet gi forskrift om at Arbeids- og velferdsetaten kan gis adgang til å

- a) *viderebehandle innhentede personopplysninger når dette er nødvendig for å sikre gode tjenester til brukerne, hensiktsmessige arbeidsprosesser og en effektiv forvaltning av tjenester og ytelser etter folketrygdloven,*
- b) *bruke personopplysninger fra produksjonsdata til utvikling og test ved tilpasning og produksjonssetting av nye tekniske løsninger for tjenester og ytelser etter folketrygdloven,*
- c) *treffe avgjørelser som utelukkende er basert på automatisert behandling av personopplysninger, herunder personopplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 9 i forbindelse med behandling av krav om ytelser etter folketrygdloven, og*
- d) *innhente kopier av inntektsopplysninger fra a-ordningen for å understøtte effektiv beregning og utbetaling av ytelser etter folketrygdloven.*

Forskrift gitt med hjemmel i første, andre eller tredje ledd kan gis virkning så lenge utbruddet eller faren for

utbrudd er til stede. *Forskrift gitt med hjemmel i tredje ledd kan også gis virkning så lenge Arbeids- og velferdsetaten har uvanlig høy saksinngang eller lang saksbehandlingstid på grunn av utbruddet eller faren for utbrudd.*

III

I lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen gjøres følgende endringer:

§ 51 a andre og nytt tredje ledd skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om midlertidige unntak fra bestemmelsene i § 20, § 20 a og §§ 29 til 40.

Departementet kan gi forskrift om midlertidige unntak fra bestemmelsen i § 26 om refusjon i ytelser fra folketrygden m.m.

Nåværende andre ledd blir nytt fjerde ledd.

IV

Loven trer i kraft straks. Endringene gjelder fra 16. mars 2020.

B.

I

Stortinget ber regjeringen så snart som mulig og på egnet måte komme tilbake til Stortinget med en vurdering av behovet for å utvide sosialtjenesteloven § 51 a til å omfatte alle som nå står helt uten inntekt, uten hensyn til økonomisk behovsprøving etter § 18.

II

Stortinget ber regjeringen vurdere om det er behov for fullmakt til forenklet saksbehandling etter sosialtjenesteloven etter hvert som kommunene tar i bruk digitale løsninger for søknad om sosialhjelp.

III

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett fremme forslag om utvidet rett til sykepenger for personer som nå har fått nødvendig oppfølging i Nav og behandling i helsevesenet satt på vent, uavhengig av diagnose.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 6. april 2020

Rigmor Aasrud

fung. leder

Lise Christoffersen

ordfører

Til Arbeids og sosialdepartementet

Arbeiderpartiets stortingsgruppe

Vår dato: 04.04.2020

Vår ref.: RA

Deres dato:

Deres ref.:

Spørsmål til behandlingen av Prop 72 L (2019-2020)

Arbeids- og sosialkomiteen har nevnte proposisjon til behandling med svært korte frister. Vi viser til vedtatt framdriftsplan med spørsmål fra Stortinget til departementet innen lørdag 4. april 2020, kl. 12 og til svarfrist fra departementet innen søndag 5. april 2020, kl. 18.

Arbeiderpartiets stortingsgruppe har noe spørsmål knyttet til selve proposisjonen og noen spørsmål knyttet til problemstillinger som foreløpig ikke har vært reist i forbindelse med krisepakken.

Vi innser at det er svært korte frister og har forståelse for at departementet muligens ikke rekker å svare på alle spørsmålene innen fristen. Vi har derfor listet opp spørsmålene i prioritert rekkefølge, og kommer eventuelt tilbake til dem på en senere tidspunkt.

Spørsmål som er direkte knyttet til bruken av de fullmaktene regjeringen fremmer forslag om i prop. 72 L (2019-2020):

1. Regjeringen fremmer i proposisjonen forslag til fullmakt om automatisk saksbehandling hjemlet i folketrygdloven. Har regjeringen vurdert om tilsvarende hjemmel bør innføres for saksbehandling etter lov om sosiale tjenester?
2. Regjeringen fremmer i proposisjonen forslag om hjemmel til å fravike lov om sosiale tjenester når det gjelder aktivitetsplikt og forlengelse av kvalifiseringsprogram. Kan denne hjemmelen også brukes til å fravike andre bestemmelser i lov om sosiale tjenester for å sikre ytelser til personer som står helt uten inntekt?
3. Regjeringen fremmer i proposisjonen forslag om hjemmel til å forlenge sykepengeperioden for coronasyke. Har regjeringen vurdert behovet for forlenget sykepengeperiode for dem som ikke selv er coronasyke, men som på

grunn av pandemien har fått utsatt nødvendig behandling i helsevesenet og oppfølging fra Nav?

Arbeiderpartiets stortingsgruppe har i tillegg følgende spørsmål om temaer som hittil ikke er reist i forbindelse med de ulike krisepakken. Som nevnt, har vi forståelse for at ikke alle spørsmål lar seg besvare innen den oppsatte fristen og ber derfor om at de tas i følgende rekkefølge, så langt man rekker, evt. besvare noen av spørsmålene lenger ned på lista, dersom det er spørsmål som departementet allerede jobber med og kan kvittere ut på en enkel måte.

1. Permitterte som tar arbeid, frivillig eller beordret, kan tape inntekt

Det vises til den nylig foreslåtte unntaksbestemmelsen som er foreslått for landbruket. Problemstillingen er også relevant for andre bransjer. Permitterte ansatte som tar arbeid, enten frivillig eller beordret, kan tape inntekt som følge av avkortning av dagpenger mot meldte arbeidstimer til NAV. Det vil kunne svekke insentivene for den enkelte til frivillig å bidra med samfunnskritisk eller annet nødvendig arbeid. Det kan samtidig oppleves som urettferdig for dem som blir beordret, dersom de taper på å utføre nødvendig arbeid i en krisetid.

Har regjeringen vurdert om, eventuelt hvordan, man kan sikre at personer, som pålagt eller frivillig tar midlertidig samfunnskritisk eller annet nødvendig arbeid som følge av korona-pandemien, ikke taper inntekt ved få mindre utbetalt enn det som følger av de midlertidige og gunstigere reglene for dagpenger?

Har regjeringen vurdert om, eventuelt hvordan man kan sikre at de heller ikke får et lavere framtidig inntektsgrunnlag for ytelser fra folketrygden enn det som følger av de midlertidige dagpengereglene?

2. Midlertid forlengelse av ytelser

Mange personer som ikke omfattes av de ekstraordinære reglene for inntektssikring, har ordinære søknader eller klagesaker inne hos Nav, som det nå tar lang tid å få behandlet. Mange står i denne perioden helt uten inntekt, herunder personer som nærmer seg slutten på ett års karantene fra AAP, men som fortsatt ikke er endelig avklart. Nav har nå fortjenestefullt lagd en automatisk ordning for innvilgelse av dagpenger for permitterte.

Har regjeringen vurdert å lage en tilsvarende ordning for personer som søker om eller klager på avslag om andre typer ytelser, for eksempel en automatisk, men midlertidig innvilgelse av søknad/medhold i klage i påvente av endelig behandling?

Har regjeringen vurdert om dette kan være en fornuftig ordning, ikke bare for den enkelte, men også for Nav, som avlastes i en presset situasjon, og som i tillegg kan hindre økt press på sosialhjelp i en kritisk periode for kommunene?

3. Forskuttering av ytelser fra folketrygden

Vi viser til at regjeringen har åpnet for at NAV har fått mulighet til å «forhåndsinnvilge» dagpenger før den enkelte søknad er endelig behandlet.

Har regjeringen vurdert å åpne for tilsvarende mulighet for eksisterende søknader på andre ytelser? Dette ville kunne bidra til at personer som har søknader til behandling ikke vil risikere store forsinkelser i utbetaling som følge av manglende kapasitet til saksbehandling i NAV.

4. Arbeidsavklaringspenger

I midlertidig forskrift om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19-pandemien står det i §5-1: «Stønadsperiodene for arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven § 11-12 forlenges med seks måneder uten hensyn til varighetsbestemmelsene.» I henhold til § 6-2 i samme forskrift fastsettes det at denne forlengelsen skal få virkning f.o.m 16. mars 2020.

Vil denne forlengelsen også gjelde uavhengig av andre krav for mottak av arbeidsavklaringspenger i folketrygdloven satt i § 11-17 og § 11-18?

5. Avkortning av inntekt for uføre

Vi viser til at Lov om folketrygd § 12-14 Reduksjon av uføretrygd på grunn av inntekt begrenser insentivene uføre har til å utføre arbeid utover inntektsgrensen fastsatt med grunnlag i personens uføregrad.

Har Regjeringen vurdert å foreslå at § 12-14 midlertidig tilsidesettes for personer som beordres til tjeneste i sammenheng med Covid-19 eller frivillig går inn i offentlig helsetjeneste?

6. Dagpenger for delvis uføre

Vi har mottatt en rekke henvendelser fra delvis uføre som ikke får tilgang til dagpenger ved permittering eller arbeidsløshet til tross for at de ellers oppfyller kravene til 0,75G inntekt.

Hvilke begrensninger i retten til dagpenger eksistere for delvis uføre som permitteres eller mister sine deltidsstillinger? Vil f.eks. en person som er 60% ufør og permitteres fra en 40% stilling kunne motta dagpenger?

Vil i så fall retten til dagpenger kunne påvirkes dersom vedkommende har to deltidsstillinger der hver og en av stillingene i seg selv ikke overstiger kravet til 0,75G, men der de to stillingene sammenlagt oppfyller minstekravet for inntekt?

7. Rett til å motta dagpenger for EØS-borgere som oppholder seg i hjemlandet

Vi har mottatt rapporter om utenlandske arbeidere fra EØS-land som har blitt permittert mens de har oppholdt seg i hjemlandet i forbindelse med en friperiode,

og som nå opplever praktiske vanskeligheter med å returnere til Norge på grunn av koronakrisen. Noen melder også at de ble sendt brått ut av Norge før de fikk mulighet til å søke om dagpenger.

Etter gjeldende regelverk/praksis har ikke arbeidsledige og permitterte EØS-borgere anledning til å søke om dagpenger når de ikke oppholder seg i Norge. Dette skaper store utfordringer for dem det gjelder, de får ikke dagpengene de normalt har rett på og er i en kritisk situasjon.

Vil regjeringen sikre at utenlandske arbeidere fra EØS-land som blir permittert eller arbeidsledige på grunn av forhold knyttet til koronakrisen kan søke og få den støtten de har krav på, selv om de av praktiske årsaker ikke får returnert til Norge for å søke herfra?

8. Inntektssikring for ansatte i fiskeindustrien

Vi viser til de midlertidige ordningene for permitteringslønn i 20 dager og økt dagpengesats. Egne regler gjelder imidlertid ved permittering av ansatte i fiskeindustrien. Det er ikke avklart om de midlertidige reglene om permitteringslønn i 20 dager og høyere dagpengesats vil gjøres gjeldende for disse. De nye reglene for permitteringslønn og økt dagpengesats var ment å ivareta personer permittert som følge av covid19-utbruddet.

Ansatte i fiskeindustrien kan permitteres med tre dagers varsel ved råvarestopp og mottar i utgangspunktet ikke permitteringslønn fra arbeidsgiver. For ansatte i denne næringen er det derfor mulig å ha blitt varslet om permittering så sent som mandag den 16. mars og likevel ikke ha rett til inntektssikring under nytt, midlertidig regelverk.

Har regjeringen planer om å utføre endringer som sikrer at permitterte i fiskeindustrien sikres inntektssikring på nivå med andre permitterte?

9. Boliglån fra Statens pensjonskasse.

Vi viser til at Stortinget har anmodet bankene om å sette ned sine renter samt at KLP har justert ned sine renter til boliglån. Vi viser videre til at boligrenten i Statens pensjonskasse følger normrenten som Skatteetaten har ansvar for å beregne seks ganger i året, med utgangspunkt i markedsrente. Dette innebærer at Statens Pensjonskasse ikke kan sette ned egen rente før mai.

Har regjeringen tatt initiativ til å gi Statens pensjonskasse fullmakt til å følge de samme rentenedsettelsene på boliglån som i KLP?

Har regjeringen i så fall lagt opp til at eventuelle avvik fra den fastsatte normrenten inntil videre ikke skal føre til fordelsbeskatning av særfordel fra arbeidsgiver?

10. Oslo Lufthavn

Har regjeringen gjennomført tiltak for å forhindre situasjoner som den som oppsto knyttet til grensekontroll ved Oslo Lufthavn, der vektere ble permittert etter at Heimvernet ble kalt inn for å bistå i oppgaver?

11. Tiltak for å unngå permittering av ansatte i institusjoner med offentlig finansiering

Vi viser til Stortingets anmodningsvedtak 407 (2019-2020) om en kompensasjonsordning for kulturinstitusjoner. Kompensasjonsordningen vil eksplisitt utelate kulturinstitusjoner som mottar 50 pst. eller mer i offentlig støtte. Dersom disse institusjonene ikke kompenseres direkte gjennom økt tildeling av offentlig støtte gjennom de eksisterende støtteordningene, vil resultatet bli at permitterte i denne gruppen vil måtte søke dagpenger i et Nav-system som allerede har store kapasitetsproblemer.

Har regjeringen planlagt eller gjennomført tiltak for å sikre at slik institusjoner ikke skal måtte ty til å permittere ansatte?

12. Angående endringer i forskrift om bortvisning av utlendinger.

Vi viser til forskrift om endring i forskrift 15. mars 2020 nr. 293 om bortvisning mv. av utlendinger uten oppholdstillatelse i riket av hensyn til folkehelsen. Forskriften spesifiserer hvem som er unntatt bestemmelsene om bortvisning av hensyn til folkehelsen. Unntaket i bestemmelsens § 1 tredje ledd henviser for EØS-borgere ansatt i Norge, til dem som allerede er bosatt eller arbeider i Norge per dags dato, mens det for utsendte arbeidstakere også gjelder arbeidstakere fra EØS-stat som skal påbegynne et arbeidsoppdrag som skal vare i tre måneder eller mer.

Er det slik å forstå at personer som har fått tilbud om et oppdrag i Norge som utsendt arbeidstaker, f.eks. gjennom et utenlandske bemanningsforetak, vil falle inn under unntaket i bestemmelsen, mens personer som har fått tilbud fra norsk arbeidsgiver om en fast jobb i Norge frem i tid ikke vil omfattes av dette?

Bestemmelsens § 1 tredje ledd bokstav c spesifiserer også unntak for EØS-borgere som skal påbegynne et arbeidsforhold i en næring hvor det er kritisk behov for arbeidskraft. I revidert rundskriv G07-2020 er disse næringene spesifisert som landbruk, gartneri, skogbruk, fiske, fiskeindustri, matindustri og petroleumsnæring.

Kan departementet redegjøre nærmere for de vurderingene som ligger bak utvelgelsen av næringer som skal omfattes av unntaket?

13. Inntektssikring for landsatte kadetter

Kadetter er den maritime næringens praksisstillinger. I kadettiden mottar kadetter lav lønn, og faller samtidig utenfor lånekaske- og den tradisjonelle lærlingeordningen. De vil heller ikke opptjene dagpengerettigheter i denne perioden, og kadetter som landsettes som følge av koronapandemien, vil derfor befinne seg i en svært sårbar økonomisk situasjon, uten å falle inn under eksisterende offentlige økonomiske støtteordninger.

Vil regjeringen få på plass en ordning som gir en inntektssikring for kadetter som blir landsatt som følge av koronapandemien?

Med vennlig hilsen for Arbeiderpartiets stortingsgruppe,

Lise Christoffersen /s/
saksordfører

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Statsråden

Arbeiderpartiets stortingsgruppe
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
20/1526-

Dato
5. april 2020

Svar på spørsmål fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe i forbindelse med behandling av Prop. 72 L (2019-2020)

Jeg viser til brev av 4. april 2020 der Arbeiderpartiets stortingsgruppe stiller spørsmål til Arbeids- og sosialdepartementet i forbindelse med behandling av Prop. 72 L (2019-2020).

Jeg vil i dette brevet besvare de tre spørsmålene som er direkte knyttet til bruken av fullmaktene Regjeringen fremmer forslag om i Prop. 72 L (2019-2020). Svar på øvrige spørsmål vil jeg komme tilbake til.

1. Regjeringen fremmer i proposisjonen forslag til fullmakt om automatisk saksbehandling hjemlet i folketrygdloven. Har regjeringen vurdert om tilsvarende hjemmel bør innføres for saksbehandling etter lov om sosiale tjenester?

Svar:

Folketrygdloven (ftrl) § 25-16 gir kun adgang til å forskriftsfeste automatisering av ytelsene hjemlet i folketrygdloven. Økonomisk sosialhjelp er hjemlet i sosialtjenesteloven og er ikke omfattet av virkeområdet for ftrl. § 25-16 og kan ikke automatiseres med hjemmel i denne bestemmelsen.

Forslaget om å gi adgang til å forskriftsfeste automatisering er særlig aktuelt for de ytelsene som er under et stort press som følge av Covid-19-pandemien, og hvor regelverket er egnet for dette. Per i dag er det i hovedsak krav om sykepengar, omsorgspenger og kompensasjonsordningene for permitterte og selvstendig næringsdrivende som er aktuelle.

Regelverk med stor grad av skjønn er ikke særlig egnet for helautomatisering. Økonomisk sosialhjelp er derfor ikke egnet for omfattende digitalisering. I tillegg kreves det gode tekniske løsninger som muliggjør automatisering av saksbehandlingen.

Det har hittil ikke vært mulig å søke om økonomisk sosialhjelp på nett i alle kommuner. Derfor jobber KS og Arbeids- og velferdsdirektoratet nå med å gjøre digital søknad om økonomisk sosialhjelp tilgjengelig for alle søkere, uavhengig av hvilken kommune de oppholder seg i. Dette vil gjøre søknadene kvalitetsmessig bedre. I de digitale søknadene kan man innhente annen informasjon fra offentlige registre. Dermed er det også mulig å behandle dem raskere.

2. Regjeringen fremmer i proposisjonen forslag om hjemmel til å fravike lov om sosiale tjenester når det gjelder aktivitetsplikt og forlengelse av kvalifiseringsprogram. Kan denne hjemmelen også brukes til å fravike andre bestemmelser i lov om sosiale tjenester for å sikre ytelser til personer som står helt uten inntekt?

Svar:

Hjemlene som er foreslått i Prop. 72 L (2019-2020) kan ikke benyttes til å fravike øvrige bestemmelser i lov om sosiale tjenester. Det er utarbeidet en veileder for forenklet saksbehandling av søknader om økonomisk stønad innenfor gjeldende regelverk. Veilederen antas å både forenkle og effektivisere saksbehandlingen, samt utvide det skjønnsmessige handlingsrommet for tildeling av økonomisk stønad i forbindelse med Covid-19-pandemien.

3. Regjeringen fremmer i proposisjonen forslag om hjemmel til å forlenge sykepengeperioden for coronasyke. Har regjeringen vurdert behovet for forlenget sykepengeperiode for dem som ikke selv er coronasyke, men som på grunn av pandemien har fått utsatt nødvendig behandling i helsevesenet og oppfølging fra Nav?

Svar:

Stortinget har, basert på forslag i Prop. 53 LS (2019-2020), allerede vedtatt en ny § 25-16 i folketrygdloven som blant annet gir hjemmel til i forskrift å utvide trygdens ansvar for å utbetale ytelser etter folketrygdloven ved utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom. Denne hjemmelen gir blant annet grunnlag for å forlenge varigheten på folketrygdtylser, herunder sykepenger. Det er således ikke fremmet noe forslag knyttet til folketrygden i Prop. 72 L (2019-2020).

Sykepenger gis med 100 pst. av tidligere inntekt opp til 6 G og kan gis i inntil 52 uker. Maksimal varighet for sykepenger er resultat av en avveining mellom ulike hensyn, og også før Covid-19-pandemien opplevde noen at nødvendig behandling strakte seg lenger enn sykepengeperioden.

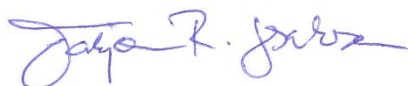
Personer som nærmer seg makstidsperioden på sykepenger vil få informasjon fra Arbeids- og velferdsetaten om at de kan søke om arbeidsavklaringspenger. For rett til arbeidsavklaringspenger må arbeidsevnen være redusert med minst 50 pst. (ved yrkesskade 30 pst.) på grunn av sykdom, skade eller lyte, og vedkommende må ha behov for bistand for å

komme i arbeid i form av aktiv medisinsk behandling eller arbeidsrettede tiltak. Ytelsen tilsvare 66 pst. av tidligere inntekt.

Personer som ikke har behov for medisinsk behandling eller arbeidsrettede tiltak for å komme i arbeid, kan også ha rett til arbeidsavklaringspenger. Etter folketrygdloven § 11-13 d) kan man ha rett til arbeidsavklaringspenger i inntil 6 måneder dersom sykepengeperioden er oppbrukt og man fortsatt har behov for ytelse.

Etter departementets vurdering er det foreløpig ikke grunnlag for å gjøre endringer i sykelønnsordningen som følge av koronapandemien. Regjeringen følger imidlertid utviklingen nøye, og vil komme tilbake til Stortinget dersom situasjonen skulle tilsi det. Det vises i den forbindelse til at Stortinget i tilknytning til behandlingen av Prop. 67 S (2019-2020) fattet følgende vedtak: *"Stortinget ber regjeringen om å komme tilbake med en vurdering av ytterligere forbedringer i inntektssikringsordningene senest i revidert nasjonalbudsjett 2020."*

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Torbjørn R. Isaksen'.

Torbjørn Røe Isaksen

Sosialistisk venstrepartis stortingsgruppe
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
20/1525-

Dato
5. april 2020

Svar på spørsmål til ASD fra Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe i forbindelse med behandling av Prop. 72 L (2019-2020)

Jeg viser til brev av 3. april 2020 der Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe stiller fire spørsmål til Arbeids- og sosialdepartementet i forbindelse med behandling av Prop. 72 L (2019-2020):

1. Når det gjelder adgang til helautomatiserte avgjørelser og vedtak:
Hvilke ytelser skal være gjenstand for helautomatisert behandling? Skal søknader om sosialhjelp, uføretrygd og aap behandles helautomatisk? Kan departementet garantere at behandling av søknader om ytelser som sosialstønad, arbeidsavklaringspenger og uføretrygd blir behandlet på en forsvarlig måte i perioden fremover?

Svar:

Folketrygdloven (ftrl) § 25-16 gir kun adgang til å forskriftsfeste automatisering av ytelsene hjemlet i folketrygdloven. Økonomisk sosialhjelp er hjemlet i sosialtjenesteloven og er ikke omfattet av virkeområdet for ftrl. § 25-16 og kan ikke automatiseres med hjemmel i denne bestemmelsen.

Forslaget om å gi adgang til å forskriftsfeste automatisering er det særlig aktuelt for de ytelsene som er under et stort press som følge av Covid-19-pandemien, og hvor regelverket er egnet for dette. Regelverk med stor grad av skjønn er eksempelvis ikke særlig egnet for helautomatisering. I tillegg kreves det gode tekniske løsninger som muliggjør automatisering av saksbehandlingen. Per i dag er det i hovedsak krav om sykepenger, omsorgspenger og kompensasjonsordningene for permitterte og selvstendig næringsdrivende som er aktuelle.

Ytelser som arbeidsavklaringspenger og uførepensjon er per i dag ikke egnet for automatisering. Behandlingen av disse ytelsene fortsetter inntil videre som normalt, med de unntak som har blitt vedtatt den siste tiden, eksempelvis opphevelse av vilkår om aktivitet.

All saksbehandling, inkludert automatisert saksbehandling, skal følge gjeldende lovkrav til forsvarlig saksbehandling. Dette gjelder uavhengig av Covid-19-pandemien.

2. Er det slik at deltakere i kvalifiseringsprogrammet skal få forlenget selve perioden i kvalifiseringsprogrammet (slik AAP-mottakere nå får) som følge av endringene som foreslås i prop 72 L? Eller er det kun unntak fra krav om aktivitet mens man mottar ytelsen regjeringen legger opp til?

Svar:

Som det fremkommer av Prop. 72 L foreslås det å endre sosialtjenesteloven for å kunne gjøre unntak fra bestemmelsene i loven vedr kvalifiseringsprogrammet blant annet for å kunne forlenge perioden for deltakerne. Videre fremkommer følgende på s. 6:

"Departementet foreslår at forskriftshjemmelen utvides for å kunne gi nødvendige, midlertidige unntak fra bestemmelser om vilkår for tildeling av økonomisk stønad. Videre foreslår departementet å utvide hjemmelen for å kunne gi tilsvarende unntak fra bestemmelser i kvalifiseringsprogrammet. Det skal i midlertidig forskrift blant annet kunne gis regler om permisjon med rett til løpende kvalifiseringsstønad, så lenge deltakelse i program ikke er mulig som følge av utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom. Deltakeren mister da ikke programtid (rett til oppfølging gjennom deltakelse i program).

Departementet vil, forutsatt tilslutning fra Stortinget, utarbeide utkast til forskrifter som ivaretar ovennevnte, herunder deltakere som kan gjennomføre programmet på tross av Covid-19-pandemien. Det legges opp til at forskriften i den grad det ivaretar bruker speiler endringen om 6 måneders utvidelse av AAP. Utkast til forskriftsendringer vil bli sendt på høring.

3. Viser til følgende merknad i innst. 197 S (2019-2020): "Komiteen viser til at alle virkemidler som er nødvendige for at de ansatte skal få muligheter til å utføre sitt arbeid, nå må tas i bruk. Nødvendige midler må stilles til rådighet for at datasystemene skal kunne fungere, det må gis anledning til å hente inn tilgjengelig ekstra arbeidskraft (jf. helsevesenet), alle løpende ytelser forlenges inntil videre, og de ansatte må gis rom for å utvise skjønn når det gjelder ytelser til personer som har søknader til behandling, herunder legge beslutningsmyndighet til førstelinja for å unngå omstendelig og unødig tidkrevende saksbehandling."

Viser videre til vedtak 400, 16. mars 2020 og ber om lovteknisk bistand til å utforme lovtekst som sikrer at deltakere i kvalifiseringsprogrammet får utvidet programtiden og ytelsen tilsvarende den tiden de ikke får deltatt aktivitet. Lovendringen skal være midlertidig og knytte seg til utfordringene med Covid- 19.

Svar:

Vi viser til svar på spørsmål 2 ovenfor. Forslaget som fremmes i Prop. 72 L vil gi slik hjemmel.

4. Viser til følgende merknad i innst. 197 S (2019-2020): "Komiteen viser til at alle virkemidler som er nødvendige for at de ansatte skal få muligheter til å utføre sitt arbeid, nå må tas i bruk. Nødvendige midler må stilles til rådighet for at datasystemene skal kunne fungere, det må gis anledning til å hente inn tilgjengelig ekstra arbeidskraft (jf. helsevesenet), alle løpende ytelser forlenges inntil videre, og de ansatte må gis rom for å utvise skjønn når det gjelder ytelser til personer som har søknader til behandling, herunder legge beslutningsmyndighet til førstelinja for å unngå omstendelig og unødige tidkrevende saksbehandling."

Viser videre til vedtak 400, 16. mars 2020 og ber om lovteknisk bistand til å utforme lovtekst som sikrer at mottakere av overgangsstønad får forlenget stønadsperioden tilsvarende den tiden aktivitet og lignende nå stilles i bero. Lovendringen skal være midlertidig og knytte seg til utfordringene med Covid- 19.

Ber om tilsvarende bestemmelse for en generell og midlertidig utvidelse på 6 måneder (etter modell fra ordningen for mottakere av AAP).

Svar:

Folketrygdloven § 25-16, som trådte i kraft 20. mars 2020, gir hjemmel for å utvide trygdens ansvar for ytelser etter folketrygdloven midlertidig. Forlengelse av stønadsperioden etter modell fra ordningen for mottakere av arbeidsavklaringspenger, kan gjennomføres ved å gjøre unntak fra de gjeldende bestemmelsene om aktivitetsplikt og varighet i folketrygdloven kap. 15. Lovteknisk gjøres dette ved å tilføye en ny, tilsvarende bestemmelse i midlertidig forskrift 20. mars 2020 nr. 368 om unntak fra folketrygdloven og arbeidsmiljøloven i forbindelse med covid-19-pandemien, som er gitt med hjemmel i folketrygdloven § 25-16 første ledd. Forskriftsendringen fastsettes av Kongen i statsråd.

Når det gjelder eventuelle endringer i reglene for overgangsstønaden viser jeg blant annet til at Stortinget i tilknytning til behandlingen av Prop 67 S (2019-2020) fattet følgende vedtak: *"Stortinget ber regjeringen om å komme tilbake med en vurdering av ytterligere forbedringer i inntektssikringsordningene senest i revidert nasjonalbudsjett 2020."*

Med hilsen

Torbjørn Røe Isaksen

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Statsråden

Kristelig Folkepartis stortingsgruppe
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
20/1527-

Dato
5. april 2020

Svar på spørsmål fra Kristelig Folkepartis stortingsgruppe i forbindelse med behandling av Prop. 72 L (2019-2020)

Jeg viser til e-post av 4. april 2020 der Kristelig Folkepartis stortingsgruppe stiller spørsmål til Arbeids- og sosialdepartementet i forbindelse med behandling av Prop. 72 L (2019-2020):

I samband med å forskriftsfesta automatisert tillatelse til behandling av personvernopplysningar. Kan vi vera sikre på at personvernopplysningane ikkje kjem på avveggar, sidan vi er i denne spesielle hektiske situasjonen?

Svar:

Gjeldende personvernkrav følges på ordinær måte også under den situasjonen vi har nå som følge av Covid-19-pandemien. Arbeids- og velferdsetaten rapporterer at de følger tett de kravene personopplysningsloven stiller. Etaten gjør fortløpende konsekvensvurderinger av personvernet av områder som er særlig utsatt som følge av pandemien.

Med hilsen

Torbjørn Røe Isaksen

